

Sajtó- és Tájékoztatási Osztály

60/08. sz. SAJTÓKÖZLEMÉNY

2008. szeptember 3.

A Bíróság C-402/05. P. és C-415/05. P. sz. egyesített ügyekben hozott ítélete

Yassin Abdullah Kadi és Al Barakaat International Foundation kontra Tanács és Bizottság

**A BÍRÓSÁG MEGSEMMISÍTI A Y. A. KADI ÉS AZ AL BARAKAAT FOUNDATION
PÉNZESZKÖZEIT BEFAGYASZTÓ TANÁCSI RENDELETET**

Az Elsőfokú Bíróság ítéletét hatályon kívül helyezve a Bíróság megállapítja, hogy a közösségi bíróságok hatáskörrel rendelkeznek a Közösség által elfogadott, az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsa határozatait végrehajtó intézkedések felülvizsgálatára. E hatáskört gyakorolva a Bíróság megállapítja, hogy a rendelet sérti Y. A. Kadi és az Al Barakaat közösségi jogból eredő alapvető jogait.

A szaúd-arábiai lakóhellyel rendelkező Yassin Abdullah Kadit és a svédországi székhellyel rendelkező Al Barakaat International Foundation-t az Egyesült Nemzetek Biztonsági Tanácsának Szankcióbizottsága Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben állóként nevezte meg. Számos biztonsági tanácsi határozatnak megfelelően az Egyesült Nemzetek Szervezete minden tagállamának be kell fagyasztania az ilyen személyek és szervezetek közvetlen vagy közvetett ellenőrzése alatt álló pénzeszközöket és más pénzforrásokat.

Az Európai Közösségben e határozatok végrehajtása érdekében a Tanács rendeletet fogadott el¹, amelyben elrendelte azon személyek és szervezetek pénzeszközeinek és más pénzforrásainak befagyasztását, akiknek a neve szerepel az e rendelethez mellékelte listán. E listát rendszeresen módosítják a Biztonsági Tanács szerve, a Szankcióbizottság által készített összesített lista változásainak figyelembe vétele érdekében. Így 2001. október 19-én felvették Y. A. Kadi és az Al Barakaat nevét az összesített listára, majd azokat átvették a közösségi rendelet listájába.

Y. A. Kadi és az Al Barakaat e rendelet megsemmisítése iránti kereseteket indítottak az Elsőfokú Bíróság előtt, arra hivatkozva, hogy a Tanács nem rendelkezett hatáskörrel a szóban forgó rendelet megalkotására, és hogy e rendelet több alapvető jogukat sérti, többek között a tulajdonhoz való jogot és a védelemhez való jogot. 2005. szeptember 21-i ítéleteivel az Elsőfokú Bíróság elutasította a Y. A. Kadi és az Al Barakaat által felhozott összes jogalapot, és hatályában

¹ Az Oszáma bin Ládennel, az Al-Qaida hálózattal és a Tálibánnal összeköttetésben álló egyes személyekkel és szervezetekkel szemben meghatározott szigorító intézkedések bevezetéséről, valamint a 467/2001/EK tanácsi rendelet hatályon kívül helyezéséről szóló, 2002. május 27-i 881/2002/EK tanácsi rendelet (HL L 139., 9. o.; magyar nyelvű különkiadás 18. fejezet, 1. kötet, 294. o.).

tartotta a rendeletet.² Így az Elsőfokú Bíróság többek között megállapította, hogy a közösségi bíróságoknak főszabály szerint egyáltalán nincs hatáskörük (a nemzetközi jog *ius cogens*-nek nevezett egyes feltétlenül érvényesítendő szabályai kivételével) a szóban forgó rendelet érvényességének felülvizsgálatára, mivel a tagállamok kötelesek eleget tenni a biztonsági tanácsi határozatoknak az Egyesült Nemzetek Alapokmánya értelmében, amely nemzetközi szerződést elsőbbség illeti meg a közösségi joggal szemben.

Y. A. Kadi és az Al Barakaat kereseteket nyújtottak be ezen ítéletek ellen a Bíróság előtt.

Először is a Bíróság megerősíti, hogy a Tanácsnak volt hatásköre a rendelet megalkotására az EK-Szerződés általa választott cikkei alapján.³ A Bíróság megállapítja, hogy még ha az Elsőfokú Bíróság követett is el bizonyos hibákat az érvelésében, végső következtetése, amely szerint a Tanács hatáskörrel rendelkezett e rendelet megalkotására, nem volt téves.

A Bíróság azonban megállapítja, hogy **az Elsőfokú Bíróság tévesen alkalmazta a jogot, amikor azt állapította meg, hogy a közösségi bíróságoknak főszabály szerint egyáltalán nincs hatáskörük a megtámadott rendelet belső jogszerűségének felülvizsgálatára.**

A Bíróság által a közösségi jogi aktusok érvényességének az alapvető jogokra tekintettel történő felülvizsgálatát ugyanis az EK-Szerződésből, mint önálló jogrendszerből eredő alkotmányos garancia jogközösségben való kifejeződésének kell tekinteni, amelyet nemzetközi megállapodás nem sérthet.

A Bíróság hangsúlyozza, hogy a közösségi bíróság által biztosítandó jogszerűségi felülvizsgálat a szóban forgó nemzetközi megállapodás végrehajtására irányuló közösségi jogi aktusra vonatkozik, nem pedig magára a nemzetközi megállapodásra. A közösségi bíróság azon esetleges ítélete, amely megállapítja, hogy a Biztonsági Tanács határozatának végrehajtására irányuló közösségi jogi aktus ellentétes a közösségi jogrendbe tartozó magasabb rendű normával, nem jelenti e határozat a nemzetközi jog szintjén meglévő elsőbbségének megkérdőjelezését.

A Bíróság megállapítja, hogy a közösségi bíróságoknak biztosítaniuk kell valamennyi közösségi jogi aktus jogszerűségének a közösségi jog általános elveinek szerves részét képező alapvető jogokra tekintettel történő, főszabály szerint teljes felülvizsgálatát, beleértve az olyan közösségi jogi aktusokat is, mint a szóban forgó rendelet, amelyek a Biztonsági Tanács határozatainak végrehajtására irányulnak.

Következésképpen a **Bíróság hatályon kívül helyezi az Elsőfokú Bíróság ítéleteit.**

Továbbá, Y. A. Kadi és az Al Barakaat által benyújtott megsemmisítés iránti keresetekről történő határozathozatal során a Bíróság arra a következtetésre jut, hogy tekintettel a fellebbezők nevének a pénzeszközök befagyasztásával érintett személyek és szervezetek listájára történő felvételét övező konkrét körülményekre, meg kell állapítani, hogy **nyilvánvalóan nem tartották tiszteletben a védelemhez való jogot, különösen a meghallgatáshoz való jogot, valamint ezek hatékony bírósági felülvizsgálatához való jogot.**

Itt a Bíróság emlékeztet arra, hogy a bírósági felülvizsgálat hatékonysága azt jelenti, hogy a közösségi hatóság köteles közölni az érintett személlyel vagy szervezettel azokat az indokokat, amelyeken a szóban forgó intézkedés alapszik, amennyiben lehetséges, vagy az e felvételről való

² A T-306/01. sz., Yusuf és Al Barakaat Foundation kontra Tanács ügyben, valamint a T-315/01. sz., Kadi kontra Tanács és Bizottság ügyben 2005. szeptember 21-én hozott ítéletek (lásd [a 79/05. sz. sajtóközleményt](#)).

³ Az EK 60. és EK. 301. cikkei, az EK 308. cikkel együttes olvasatban.

döntés időpontjában vagy legalábbis a lehető leggyorsabban azután, hogy arra sor került, hogy lehetővé tegye e címzetteknek a jogorvoslathoz való joguk határidőn belül történő gyakorlását.

A Bíróság elismeri, hogy az indokok előzetes közlése veszélyeztetheti a pénzeszközök és gazdasági erőforrások befagyasztására vonatkozó intézkedések hatékonyságát, amelyeknek jellegüknél fogva meglepetésszerűnek és azonnali hatállyal alkalmazandónak kell lenniük. Ugyanezen okok miatt a közösségi hatóságok arra sem voltak kötelesek, hogy az érintett személyeket meghallgassák a nevüknek a listára történő felvételét megelőzően.

Mindazonáltal a szóban forgó rendelet nem rendelkezik az érdekeltek nevének a listára történő felvételét igazoló tényeknek e felvétellel egyidejűleg vagy azt követően történő közlésére vonatkozó eljárásról. A Tanács semmikor nem tájékoztatta Y. A. Kadit és az Al Barakaatot a velük szemben elfogadott olyan tényekről, amelyek igazolták volna a nevüknek a listára történő eredeti felvételét. Y. A. Kadi és az Al Barakaat védelemhez való jogának e megsértése a bírósági jogorvoslathoz való joguk sérelmét is eredményezi, amennyiben nem tudták megfelelő feltételek mellett megvédeni jogaikat a közösségi bíróság előtt sem.

A Bíróság azt is megállapítja, hogy **a pénzeszközök befagyasztása Y. A. Kadi tulajdonhoz való jogának igazolatlan korlátozását jelenti.**

A Bíróság úgy véli, hogy a rendelet által előírt korlátozó intézkedések e jog korlátozásának minősülnek, ami főszabály szerint igazolható. A Bíróság megjegyzi, hogy a rendelet által követett célkitűzések jelentősége igazolhat bizonyos személyeket érintő és akár jelentősen hátrányos következményeket, és hangsúlyozza, hogy az illetékes nemzeti hatóságok kivonhatják a pénzeszközök befagyasztásának hatálya alól az alapvető kiadások fedezésére szükséges pénzkészleteket (lakbér, orvosi költségek stb.).

A Bíróság azonban úgy véli, hogy a szóban forgó rendeletet anélkül fogadták el, hogy Y. A. Kadi számára bármilyen, azt lehetővé tévő garanciát nyújtottak volna, hogy ügyével az illetékes hatóságokhoz fordulhasson, holott a vele szemben elrendelt, befagyasztásra vonatkozó intézkedések általános hatályára és tényleges időtartamára tekintettel az ilyen garancia szükséges a tulajdonhoz való jog tiszteletben tartásának biztosításához.

Következésképpen **a Bíróság megsemmisíti a Tanács rendeletét, amennyiben az befagyasztja Y. A. Kadi és az Al Barakaat pénzeszközeit.**

A Bíróság azonban elismeri, hogy e rendelet azonnali hatállyal történő megsemmisítése súlyos és helyrehozhatatlan kárt okozhat a korlátozó intézkedések hatékony érvényesülésének, mivel a rendelet esetleges felváltását megelőző időszakban az érintett személy és szervezet intézkedéseket hozhatna pénzeszközei későbbi befagyasztásának elkerülésére. Másfelől a Bíróság megjegyzi, nem zárható ki, hogy az ügy érdemi része szempontjából Y. A. Kadival és az Al Barakaattal szemben pénzeszközök befagyasztására irányuló intézkedések elrendelése ugyanakkor indokoltnak bizonyulhat. E körülményekre tekintettel **a Bíróság a rendelet joghatásait a mai naptól számított három hónapot meg nem haladó időszakra fenntartja, hogy lehetővé tegye a Tanács számára a megállapított jogsértések orvoslását.**

A sajtó részére készített nem hivatalos kiadvány, amely nem köti a Bíróságot.

Elérhető nyelvek: BG, ES, CS, DA, DE, EN, EL, FI, FR, IT, HU, NL, PL, PT, RO, SK, SL, SV

Az ítélet teljes szövege megtalálható a Bíróság honlapján.

<http://curia.europa.eu/jurisp/cgi-bin/form.pl?lang=HU&Submit=rechercher&numaff=C-402/05.P.>

Az ítéletek szövege általában a kihirdetés napján közép-európai idő szerinti 12 órától megtekinthető.

További tájékoztatásért forduljon dr. Lehóczki Balázshoz.

Tel: (00352) 4303 5499 Fax: (00352) 4303 2028

Az ítélethirdetésen készített felvételek az Európai Bizottság Sajtó és Tájékoztatási Főigazgatósága által működtetett EbS "Europe by Satellite"-on érhetőek el.

L-2920 Luxembourg, Tel: (00352) 4301 35177 Fax: (00352) 4301 35249

vagy B-1049 Bruxelles, Tel: (0032) 2 2964106 Fax: (0032) 2 2965956